

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, ρύθμιση θεμάτων της Ε.Λ.Τ.Ε., αναμόρφωση Οργανισμού του Ν.Σ.Κ. και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση Νσχ, όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή, αποτελείται από 80 άρθρα.

Με τις διατάξεις του Πρώτου Μέρους του Νσχ (άρθρα 1 έως 25, σε 7 Κεφάλαια) ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2011/16/ΕΕ σχετικώς με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, καταργώντας την προγενέστερη Οδηγία 77/799/ΕΟΚ, περί της αμοιβαίας συνδρομής των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών στον τομέα των άμεσων φόρων και των φόρων επί των ασφαλιστρών.

Συγκεκριμένως, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρα 1 έως 5) προσδιορίζονται ο σκοπός, το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Πρώτου Μέρους (άρθρα 1 έως 3), παρατίθενται οι αναγκαίοι ορισμοί των όρων που περιέχονται στις διατάξεις του (άρθρο 4) και ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς εφαρμογής του, καθώς και οι αρμοδιότητές τους (άρθρο 5).

Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 6 έως 11) του Πρώτου Μέρους περιγράφεται η διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών κατόπιν αιτήματος μεταξύ της αιτούσας αρχής κράτους μέλους και της λαμβάνουσας αρχής (άρθρο 6), θεσπίζεται η υποχρέωση της λαμβάνουσας ελληνικής αρχής να προβαίνει στις απαραίτητες διοικητικές ενέργειες για τη συγκέντρωση των απαιτούμενων πληροφοριών (άρθρο 7) και προσδιορίζονται οι προθεσμίες εντός των οποίων οφείλει να ενεργήσει η λαμβάνουσα αρχή (άρθρο 8). Περαιτέρω, καθορίζο-

νται το πεδίο εφαρμογής και οι προϋποθέσεις της αυτόματης (άρθρο 9) και της αυθόρμητης (άρθρο 10) ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της αρμόδιας αρχής του Υπουργείου Οικονομικών και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, καθώς και οι προθεσμίες εντός των οποίων οφείλει να ενεργήσει η αρμόδια ελληνική αρχή στην τελευταία περίπτωση (άρθρο 11).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ (άρθρα 12 έως 15) θεσπίζεται η δυνατότητα παρουσίας εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων αλλοδαπής αρχής σε ελληνικές διοικητικές υπηρεσίες και, αντιστοίχως, ημεδαπών εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων στα γραφεία αλλοδαπών ελεγκτικών αρχών, με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συμμετοχή των εν λόγω υπαλλήλων σε διοικητικές έρευνες (άρθρο 12). Ρυθμίζεται, επίσης, η δυνατότητα διενέργειας ταυτόχρονων ελέγχων φορολογουμένων από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη (άρθρο 13), η διαδικασία της διοικητικής κοινοποίησης κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής κράτους μέλους (άρθρο 14) και η δυνατότητα της παρέχουσας πληροφορίες αρμόδιας αρχής κράτους μέλους να πληροφορείται τη χρησιμότητα των ζητούμενων από την αιτούσα αρχή πληροφοριών (άρθρο 15).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ΄ (άρθρα 16 έως 21) ρυθμίζεται το δικαίωμα (άρθρο 16) και τα όρια χρήσης (άρθρο 17) από τις αρμόδιες αρχές των πληροφοριών και εγγράφων που προκύπτουν από τη διοικητική συνεργασία, και θεσπίζεται η υποχρέωση της λαμβάνουσας ελληνικής αρχής για παροχή πληροφοριών προς το αιτούν κράτος μέλος (άρθρο 18). Επιπλέον, θεσπίζεται η δυνατότητα επέκτασης υπέρ της Ελλάδος της ευρύτερης αμοιβαίας συνεργασίας που τυχόν παρέχει κράτος μέλος προς τρίτη χώρα, και αντίστοιχη υποχρέωση της Ελλάδος έναντι άλλου κράτους μέλους (άρθρο 19), καθορίζονται τα κοινά τυποποιημένα έντυπα και οι ηλεκτρονικοί μορφότευποι που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου (άρθρο 20), και ρυθμίζονται πρακτικά ζητήματα που αφορούν τα μέσα επικοινωνίας και τη γλώσσα σύνταξης των αιτημάτων συνεργασίας (άρθρο 21).

Με το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρο 22) θεσπίζεται υποχρέωση παροχής πληροφοριών της αρμόδιας αρχής του Υπουργείου Οικονομικών προς την Επιτροπή για τον σκοπό της αξιολόγησης της διοικητικής συνεργασίας, καθώς και υποχρέωση κοινοποίησης προς την Επιτροπή ετήσιας αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών.

Με το Κεφάλαιο ΣΤ΄ (άρθρο 23) προσδιορίζεται το πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων ελληνικών αρχών και τρίτων χωρών.

Με το Κεφάλαιο Ζ΄ (άρθρα 24 έως 25) εισάγονται οι τελικές διατάξεις του Πρώτου Μέρους. Συγκεκριμένως, ορίζεται ότι απαιτείται ειδική αιτιολογία

ως προς την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα της διενέργειας ανταλλαγής πληροφοριών, η οποία εξετάζεται από την αιτούσα ή λαμβάνουσα ελληνική αρχή (άρθρο 24), απαριθμούνται δε οι καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 25).

Με το Δεύτερο Μέρος του Νοσχ (άρθρα 26 έως 38) εισάγονται τροποποιήσεις των διατάξεων των ν. 3148/2003 και 3693/2008, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ). Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του ως άνω Μέρους θεσπίζεται η διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και η λειτουργική ανεξαρτησία της ΕΛΤΕ (άρθρα 26), εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν τα απαιτούμενα προσόντα των μελών του Συμβουλίου Λογιστικής Τυποποίησης (ΣΛΟΤ) (άρθρο 27) και του Συμβουλίου Ποιοτικού Ελέγχου (ΣΠΕ) της ΕΛΤΕ, καθώς και τις αρμοδιότητες του τελευταίου (άρθρο 28), ενώ αναμορφώνεται η αρμοδιότητα και η διαδικασία επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων επί των εποπτευόμενων από την ΕΛΤΕ προσώπων (άρθρα 29 έως 30). Επίσης, διευκρινίζεται ο τρόπος υπολογισμού των πόρων της ΕΛΤΕ (άρθρο 31), ρυθμίζονται οι περιπτώσεις και η διαδικασία ανάκλησης της επαγγελματικής άδειας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου (άρθρο 33), το ζήτημα της απαλλαγής από αστική ευθύνη των μελών των συλλογικών οργάνων και του προσωπικού της ΕΛΤΕ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους (άρθρο 34), και η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων να χορηγούν βεβαιώσεις υπολοίπου λογαριασμών πελατών τους κατόπιν αιτήματος νόμιμου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου (άρθρο 35), ενώ παρατίθενται καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 37) και μεταβατικές διατάξεις για εκκρεμείς υποθέσεις (άρθρο 38).

Με τις διατάξεις του Τρίτου Μέρους (άρθρα 39 έως 61) τροποποιείται ο Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ν. 3086/2002), καθώς και το π.δ. 238/2003 «Εκτέλεση των διατάξεων περί Νομικού Συμβουλίου του Κράτους». Ειδικότερα, ρυθμίζεται η συγκρότηση του Ν.Σ.Κ. ως συλλογικού οργάνου σε Ολομέλεια, Τμήματα και Τριμελείς Επιτροπές (άρθρο 39) και περιγράφονται οι αρμοδιότητές τους (άρθρο 40), εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν τα πρακτικά του Ν.Σ.Κ. (άρθρο 41), προσδιορίζονται τα καθήκοντα του Προέδρου του Ν.Σ.Κ. ή του μέλους του Ν.Σ.Κ. που τον αντικαθιστά, ως αντιπροσώπου (agent) της Ελληνικής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.) (άρθρο 42), προβλέπεται η υπαγωγή της Γραμματείας του Ν.Σ.Κ. απευθείας στον Πρόεδρό του (άρθρο 43), η συγκρότηση σχηματισμού υπό την ονομασία «Σχηματισμός Επιστημονικών Δραστηριοτήτων και Δημοσίων Σχέσεων» (άρθρο 44), η αναδιοργάνωση της Διεύθυνσης Διοικητικού και λειτουργικής υποστήριξης (άρθρο 45) και η σύ-

σταση Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Ν.Σ.Κ. στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (άρθρο 46). Περαιτέρω, ορίζεται η ανάθεση στο Ν.Σ.Κ. εκκρεμών δικών καταργούμενων νομικών προσώπων (άρθρο 48), ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την εκκαθάριση δαπανών του Ν.Σ.Κ. (άρθρο 49), την αμοιβή των δικηγόρων του Δημοσίου (άρθρο 50) και τον τρόπο ορισμού δικηγορικών εταιρειών και δικηγόρων της αλλοδαπής για παροχή νομικών υπηρεσιών στο Κράτος (άρθρο 51), μετονομάζονται οι «Δικαστικοί Αντιπρόσωποι Α΄» και οι «Δικαστικοί Αντιπρόσωποι» του Ν.Σ.Κ., σε «Δικαστικούς Πληρεξουσίους Α΄» και «Δικαστικούς Πληρεξουσίους», αντιστοίχως (άρθρα 52 και 59), και τροποποιούνται οι διατάξεις περί όρκου (άρθρο 53). Τέλος, επαναπροσδιορίζονται οι προϋποθέσεις αναδιορισμού των λειτουργών του Ν.Σ.Κ. (άρθρο 55), θεσπίζεται υπέρ των μελών του Ν.Σ.Κ. ακαταδίωκτο για γνώμη που διατύπωσαν ή πράξη που διενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους (άρθρο 56), καθώς και η συμμετοχή τους σε συμβούλια, επιτροπές ή ομάδες εργασίας (άρθρο 57), ιδρύεται «Υπηρεσία Επιθεώρησης» των υπηρεσιακών μονάδων και των λειτουργών του Ν.Σ.Κ. (άρθρο 60) και καταργείται η δυνατότητα υπογραφής συμβάσεως απευθείας εξαγοράς απαλλοτριωτέου ακινήτου από πάρεδρο ή επίσημο εκπρόσωπο του Ν.Σ.Κ. (άρθρο 61).

Με τις διατάξεις του Τέταρτου Μέρους (άρθρα 62 έως 80) εισάγονται επιμέρους ρυθμίσεις των Υπουργείων Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων Πολιτισμού και Αθλητισμού και Επικρατείας. Συγκεκριμένως, θεσμοθετείται το «Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών» προς διευκόλυνση των ελεγκτικών και διωκτικών αρχών (άρθρο 62), προβλέπονται ποινικές και διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις των γενικών και ειδικών διατάξεων που ισχύουν για το τραπεζικό απόρρητο (άρθρο 63) και εισάγεται τροποποίηση επιμέρους διατάξεων του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994) (άρθρο 64), του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974) (άρθρο 66) και του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τους Ελεγκτές Βεβαίωσης και Αναγκαστικής Είσπραξης των Εσόδων του Κράτους (άρθρο 68). Περαιτέρω, θεσπίζονται ρυθμίσεις για την αξιοποίηση της εκκλησιαστικής περιουσίας (άρθρο 69), την αποκρατικοποίηση του «Αστέρα Βουλιαγμένης» (άρθρο 70) και του δικαιώματος διοργάνωσης και διεξαγωγής στοιχήματος επί ιπποδρομιών (άρθρο 71), τροποποιείται η σύνθεση του Συμβουλίου Συστημικής Ευστάθειας (άρθρο 72) και προβλέπεται η δυνατότητα αυτεπάγγελτης άσκησης ελέγχων από την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (άρθρο 74). Επίσης, προσαρμόζονται οι διατάξεις σχετικώς προς τις πραγματικές συνθήκες υλοποίησης των προβλέψεων για το Ενιαίο Σύστημα Πληρωμών (ΕΣΥΠ) (άρθρο 75) και μεταβιβάζεται στον εκάστοτε αρμόδιο Υπουργό η αρμοδιότητα έγκρισης ε-

πιχορηγήσεων προς ΜΚΟ, σωματεία, αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες, ν.π.ι.δ. ή φυσικά πρόσωπα (άρθρο 76). Τέλος, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στις εκκρεμείς φορολογικές οφειλές επιχειρήσεων που είχαν συσταθεί από ΟΤΑ (άρθρο 77), την ίδρυση και λειτουργία περιοδικών σχολών προπονητών από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (άρθρο 78) και την προσαρμογή των καθηκόντων της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών και της αρμόδιας Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στη νέα δομή των ελεγκτικών υπηρεσιών (άρθρο 79).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 16 παρ. 3

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι οι πληροφορίες και τα έγγραφα που λαμβάνονται από την αρμόδια αρχή του Υπουργείου Οικονομικών κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του Νσχ μπορούν να χρησιμοποιούνται για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Νσχ, με την άδεια της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους που κοινοποιεί πληροφορίες και μόνο στο μέτρο που αυτό επιτρέπεται δυνάμει της ελληνικής νομοθεσίας. Εφόσον η αξιοποίηση των πληροφοριών που αποτελούν προσωπικά δεδομένα γίνεται για διαφορετικό σκοπό από εκείνον για τον οποίο αυτές ελήφθησαν (λ.χ., σε ποινική διαδικασία για άλλη αξιόποινη πράξη, πλην παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας), η αρχή του σκοπού που διέπει την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων δεν αποκλείει μεταβολές του σκοπού, εφόσον ο κανόνας που την προβλέπει περιγράφει κατά τρόπο ορισμένο και σαφή τον νέο σκοπό, και τα δεδομένα είναι πρόσφορα και απαραίτητα για την επίτευξη του νέου σκοπού.

2. Επί του άρθρου 26 παρ. 1 και 2

Κατά την πρώτη από τις προτεινόμενες διατάξεις, «[η] Ε.Λ.Τ.Ε. λειτουργεί αποκλειστικά χάριν του δημοσίου συμφέροντος, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας». Περαιτέρω, κατά την παράγραφο 2, «[η] Ε.Λ.Τ.Ε. εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομικών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Η εν λόγω εποπτεία λαμβάνει τη μορφή της προηγούμενης έγκρισης μόνον για τις πράξεις του ετήσιου προϋπολογισμού και απολογισμού της Ε.Λ.Τ.Ε.».

Δεδομένου ότι η λειτουργική ανεξαρτησία συνίσταται, ιδίως, στον αποκλεισμό ιεραρχικού ελέγχου (προληπτικού ή κατασταλτικού, νομιμότητας ή σκοπιμότητας) από όργανα της εκτελεστικής εξουσίας, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να διευκρινισθεί, εν προκειμένω, η βούληση του νομοθέτη. Σημειώνεται, πάντως ότι, όταν ο νόμος προβλέπει τη λειτουργική ανεξαρτησία

μελών εποπτικής αρχής, τυχόν θέσπιση ιεραρχικού ελέγχου αποτελεί αντίφαση που καθιστά τη σχετική ρύθμιση ανεφάρμοστη (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 2011 σελ. 291).

3. Επί του άρθρου 33 παρ. 13

Δεδομένου ότι η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3148/2003 δεν έχει περιπτώσεις γ' και δ', η παραπομπή που γίνεται, νοείται, προφανώς, στις υποπεριπτώσεις γγ' και δδ' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3148/2003.

4. Επί του άρθρου 34

Κατά την προτεινομένη διάταξη, «[τ]α μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, του Συμβουλίου Ποιοτικού Ελέγχου και του Συμβουλίου Λογιστικής Τυποποίησης, καθώς και το εν γένει προσωπικό της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων και οι «εντεταλμένοι ελεγκτές» της Ε.Λ.Τ.Ε. δεν υπέχουν προσωπικώς αστική ευθύνη έναντι οποιουδήποτε για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την άσκηση των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, εκτός εάν ενήργησαν με δόλο. Η διάταξη αυτή δεν απαλλάσσει τους ανωτέρω από τυχόν ευθύνη τους έναντι της Ε.Λ.Τ.Ε. για παράβαση καθήκοντος και, εν γένει, για πράξεις ή παραλείψεις από βαρεία αμέλεια».

Επισημαίνεται, συναφώς, ότι η απ' ευθείας αστική ευθύνη έναντι των διοικουμένων δεν ισχύει για τους δημόσιους υπαλλήλους, οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007). Έτσι, κατά το άρθρο 38 του ν. 3528/2007, ο υπάλληλος ευθύνεται έναντι του Δημοσίου (ή των ν.π.δ.δ.) για κάθε ζημία (θετική και αποθετική) που προξένησε σε αυτό από δόλο ή βαρεία αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, όπως ευθύνεται και για την αποζημίωση την οποία κατέβαλε το Κράτος σε τρίτους για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, εφόσον οφείλονται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια, χωρίς όμως να ευθύνεται για τις πράξεις ή παραλείψεις του αυτές έναντι των τρίτων. Κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης ως ζημία θεωρείται η κατά τα άρθρα 297, 298, 299, 932 ΑΚ περιουσιακή και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης, αξιώσεις του τις οποίες ο ζημιωθείς δύναται να απαιτήσει μόνο από το Ελληνικό Δημόσιο, του οποίου ο ζημιώσας ήταν υπάλληλος κατά τον χρόνο τελέσεως της πράξεως, κατ' αποκλεισμό της έναντι αυτού ευθύνης του τελευταίου (βλ., ενδεικτικώς, ΑΠ 1531/2011). Δεδομένου ότι, κατά την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3148/2003, η ΕΛΤΕ αποτελεί ν.π.δ.δ., συνάγεται ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των συλλογικών οργάνων της και το

προσωπικό της υπάγονται, κατ' αρχήν, στις ρυθμίσεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Εν όψει αυτού, ερωτάται εάν βούληση του νομοθέτη είναι να θεσπίσει, εν προκειμένω, κατ' απόκλιση από τα γενικώς ισχύοντα στο υπαλληλικό δίκαιο, ειδικώς ως προς αυτούς προσωπική (και εις ολόκληρον) αστική ευθύνη έναντι τρίτων για πράξεις ή παραλείψεις τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εφόσον ενήργησαν με δόλο.

Εξ άλλου, συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση επί του Νοσχ. «[ε]ν όψει της αναμόρφωσης της διαδικασίας επιβολής πειθαρχικών κυρώσεων, εισάγεται ρύθμιση, στο πρότυπο αντίστοιχων ρυθμίσεων, οι οποίες ισχύουν για τα μέλη συλλογικών οργάνων και το προσωπικό άλλων εποπτικών αρχών, για την απαλλαγή των μελών όλων των συλλογικών οργάνων της Ε.Λ.Τ.Ε. (Δ.Σ., ΣΠΕ, ΣΛΟΤ), καθώς και του εν γένει προσωπικού της Ε.Λ.Τ.Ε. και των “εντεταλμένων ελεγκτών” αυτής από την αστική ευθύνη κατά την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων τους, με την επιφύλαξη της τυχόν ευθύνης τους έναντι της Ε.Λ.Τ.Ε.». Σημειώνεται, σχετικώς, ότι η αστική ευθύνη των δημοσίων υπαλλήλων –και όλων όσοι υπάγονται στις ρυθμίσεις του Υπαλληλικού Κώδικα– αποτελεί κατάσταση διακεκριμένη από την πειθαρχική κατάσταση του προσωπικού και τη σχετική πειθαρχική διαδικασία, ο δε μηχανισμός πρόκλησης της αναγωγικής, απλώς, ευθύνης του υπαλλήλου για δόλο ή βαρεία αμέλεια (δυνητική, άλλωστε κατά το άρθρο 38 παρ. 2 του Υπαλληλικού Κώδικα επί βαρείας αμέλειας) δεν ακολουθεί διαδικασία οργανωμένη και υπό εγγυήσεις παρόμοιες με αυτές της άσκησης πειθαρχικής δίωξης.

5. Επί του άρθρου 36

Επισημαίνεται ότι το ΦΕΚ του ν. 1892/1990 που αναγράφεται στην προτεινόμενη ρύθμιση δεν είναι Α' 106, αλλά Α' 101.

6. Επί του άρθρου 41 παρ. 3

Κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου που προτείνεται να προστεθεί στο άρθρο 7 του ν. 3086/2002, η Διοίκηση «συμμορφώνεται υποχρεωτικά» προς το περιεχόμενο των πρακτικών γνωμοδοτήσεων σε δικαστικές και εξώδικες υποθέσεις του Δημοσίου, που έχουν εγκριθεί από τον αρμόδιο, κατά περίπτωση, Υπουργό. Τα εν λόγω πρακτικά αποτελούν, περαιτέρω, «μετά πάροδο εξήντα (60) ημερών από την έγκρισή τους, εκτελεστούς τίτλους» κατά του Δημοσίου, για τη δε «συμμόρφωση προς αυτά και την εκτέλεσή τους εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 1, 4 και 5 του ν. 3068/2002 (Α' 274).», δηλαδή οι διατάξεις για τη συμμόρφωση του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. προς δικαστικές αποφάσεις.

Από τα ανωτέρω πρακτικά γνωμοδοτήσεων αντιδιαστέλλονται οι γνωμοδοτήσεις του Ν.Σ.Κ. «που εκδίδονται προς καθοδήγηση των ενεργειών της Διοικήσεως επί υποβαλλομένων σχετικώς ερωτημάτων», χωρίς να συντάσσονται πρακτικά για τις σχετικές συνεδριάσεις (άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 3086/2002) και οι οποίες, κατά την πάγια νομολογία του ΣτΕ, «δεν αποτελούν, και μάλιστα αδιαφόρως του ειδικότερου περιεχομένου των αιτιολογιών τους, εκτελεστές διοικητικές πράξεις και δεν προσβάλλονται παραδεκτώς με αίτηση ακυρώσεως (πρβλ. ΣτΕ Ολομ. 241/1978, 3471, 1478/1977). Εξ άλλου, ούτε η αποδοχή γνωμοδοτήσεως του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατά τα οριζόμενα στην διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3086/2002, προσδίδει στην γνωμοδότηση εκτελεστό χαρακτήρα και τούτο διότι η δεσμευτικότητα της γενομένης, κατά τα ανωτέρω, δεκτής γνώμης του Ν.Σ.Κ. περιορίζεται, κατά την ρητή πρόβλεψη του τελευταίου εδαφίου της ως άνω διατάξεως, στα όργανα της Διοικήσεως» (ΣτΕ Ολομ. 830-831/2010).

7. Επί του άρθρου 42

Κατά την προς ψήφιση προσθήκη εδαφίων στην παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3068/2002, «[τ]α καθήκοντα του εκπροσώπου της Ελληνικής Δημοκρατίας (Agent) είναι τα εξής: α) ορίζει τους εκπροσώπους της Ελληνικής Δημοκρατίας ενώπιον του Δικαστηρίου, (...) και ι) συνεργάζεται με τους εκπροσώπους (Agents) των άλλων κρατών-μελών (...)».

Εξ άλλου, κατά την παρ. 2 του ν. 3068/2002, «Ο Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ. είναι αντιπρόσωπος (Agent) της Ελληνικής Κυβέρνησης στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και μπορεί να ορίσει ως αναπληρωτή του Αντιπρόεδρο ή Νομικό Σύμβουλο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται πάγια μηνιαία αποζημίωση στον Πρόεδρο για τα πρόσθετα αυτά καθήκοντά του».

Υπό το φως των ανωτέρω, θα πρέπει, για λόγους σαφήνειας και ορολογικής συνέπειας, να αντικατασταθούν οι φράσεις «του εκπροσώπου της Ελληνικής Δημοκρατίας (Agent)» και «με τους εκπροσώπους (Agents) των άλλων κρατών-μελών», με τις φράσεις, «του αντιπροσώπου της Ελληνικής Δημοκρατίας (Agent)» και «με τους αντιπροσώπους (Agents) των άλλων κρατών-μελών», αντιστοίχως.

8. Επί του άρθρου 48

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας και δεδομένου ότι το άρθρο 48 έχει μια μόνο παράγραφο, παρέλκει η αναγραφή του αριθμού 1. Αντιθέτως, θα ήταν σκόπιμο να τεθεί ο αριθμός 1 στην πρώτη υποπαράγραφο της προστιθέ-

μενης παραγράφου 3 Α, δεδομένου ότι ακολουθεί υποπαράγραφος, η οποία φέρει τον αριθμό 2.

Άλλως, προτείνεται να διαγραφεί ο αριθμός 2, ο οποίος προτάσσεται του πέμπτου εδαφίου της προτεινόμενης διάταξης.

9. Επί του άρθρου 53

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, προτείνεται η αναδιατύπωση του τρίτου εδαφίου του άρθρου 53 του παρόντος ως ακολούθως: «Στην περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του ν. 3086/2002 κατά την ορκοδοσία, αντί της λέξης “πατρίδα” χρησιμοποιείται η λέξη “Ελλάδα”».

10. Επί του άρθρου 56

Με την προς ψήφιση διάταξη, στο άρθρο 37 του ν. 3086/2002 και υπό τον τίτλο «Θεμελιώδη καθήκοντα», προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής: «5. Οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3094/2003 (Α΄ 10) εφαρμόζονται και για τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κατά την εκτέλεση των πάσης φύσεως καθηκόντων τους.».

Κατά τις ως άνω διατάξεις του ν. 3094/2003, «Ο Συνήγορος του Πολίτη και οι Βοηθοί Συνήγοροι δεν ευθύνονται, δεν διώκονται και δεν εξετάζονται για γνώμη που διατύπωσαν ή πράξη που διενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Δίωξη επιτρέπεται κατόπιν εγκλήσεως μόνο για συκοφαντική δυσφήμιση, εξύβριση ή παραβίαση του απορρήτου.».

Θα ήταν, συνεπώς, νομοτεχνικώς αρτιότερο να επαναληφθεί η ανωτέρω διάταξη του ν. 3094/2003 στην προς ψήφιση προσθήκη, ως εξής: «5. Τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους δεν ευθύνονται, δεν διώκονται και δεν εξετάζονται για γνώμη που διατύπωσαν ή πράξη που διενήργησαν κατά την κατά την εκτέλεση των πάσης φύσεως καθηκόντων τους. Δίωξη επιτρέπεται κατόπιν εγκλήσεως μόνο για συκοφαντική δυσφήμιση, εξύβριση ή παραβίαση του απορρήτου.».

Περαιτέρω, ερωτάται εάν δια της προτεινόμενης ρύθμισης νοείται ότι απαλλάσσονται τα μέλη του Ν.Σ.Κ. από ποινική ευθύνη για κάθε πράξη λαβούσα χώρα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους (πλην αυτής για συκοφαντική δυσφήμιση, εξύβριση ή παραβίαση του απορρήτου), οπότε θα τυχάνει εφαρμογής και το άρθρο 2 του ΠΚ.

11. Επί του άρθρου 62 παρ.1

Με τις προτεινόμενες διατάξεις συνιστάται «Σύστημα Μητρώων τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών» των πιστωτικών ιδρυμάτων και των ιδρυμάτων πληρωμών που λειτουργούν στην Ελλάδα, στο οποίο θα

έχουν αυτοματοποιημένη πρόσβαση οι αναφερόμενοι στην διάταξη αυτή φορείς του Δημοσίου. Στο μέτρο που η πρόσβαση αυτή συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και, άρα, επέμβαση στο δικαίωμα της πληροφορικής αυτοδιάθεσης, η αρχή του σκοπού που διέπει την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων επιτάσσει να περιγράφει με σαφήνεια τον σκοπό της απόκτησης ο κανόνας απόκτησης των δεδομένων, ώστε να ελέγχεται αν τα δεδομένα είναι πρόσφορα και απαραίτητα για την επίτευξη του. Συνεπώς, θα ήταν ορθότερο η διάταξη, ως εκτελεστική του άρθρου 9Α του Συντάγματος, να αναφέρει σαφώς τον σκοπό και τα όρια της αυτοματοποιημένης πρόσβασης στο υπό σύσταση σύστημα πληροφοριών.

12. Επί του άρθρου 63 παρ. 1γ'

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι «οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 1059/1971 και του άρθρου 371 ΠΚ ισχύουν και για τους τρίτους οι οποίοι κατά παράβαση των διατάξεων του ν.δ. 1059/1971 και του άρθρου 371 ΠΚ έλαβαν γνώση πληροφοριών και στοιχείων που καλύπτονται από το τραπεζικό και επαγγελματικό απόρρητο, και το απόρρητο των στοιχείων». Στο μέτρο που οι διατάξεις των άρθρων 2 του ν.δ. 1059/1971 και 371 ΠΚ αποτελούν γνήσια ιδιαίτερα εγκλήματα, δηλαδή μπορούν να τελεσθούν μόνο από πρόσωπα που φέρουν συγκεκριμένες ιδιότητες, η ποινική μεταχείριση των τρίτων ως συμμετόχων ρυθμίζεται από το άρθρο 49 ΠΚ. Περαιτέρω, η αυτοτελώς αξιόποινη συμπεριφορά των τρίτων θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο, κατά το πρότυπο του άρθρου 370 Α παρ.3 ΠΚ, να συνίσταται στην χρήση πληροφοριών και στοιχείων που καλύπτονται από το τραπεζικό και επαγγελματικό απόρρητο και το απόρρητο των στοιχείων, και να γίνεται παραπομπή μόνο στις ποινές που προβλέπουν τα άρθρα 2 του ν.δ. 1059/1971 και 371 παρ. 1 ΠΚ.

13. Επί του άρθρου 65

Με το προτεινόμενο άρθρο τροποποιείται το οικογενειακό εισόδημα που λαμβάνεται υπόψη για την καταβολή του ειδικού επιδόματος τριτέκνων και πολυτέκνων του άρθρου 40 του ν. 4141/2013, καθώς και του ενιαίου επιδόματος στήριξης τέκνων της υποπαραγράφου ΙΑ.2 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012.

Όπως έχει επισημανθεί και στις Εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί των ν. 4093/2012, 4110/2013 και 4141/2013, το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει κρίνει επί του συναφούς ζητήματος του περιορισμού

των προβλεπόμενων από το άρθρο 63 του ν. 1892/1990 παροχών προς τις πολύτεκνες μητέρες βάσει εισοδηματικών κριτηρίων ότι «(...) το άρθρο 21 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζει ότι "πολύτεκνες οικογένειες . . . δικαιούνται της ειδικής φροντίδας του Κράτους". Με τη διάταξη αυτή, η θέσπιση της οποίας αποσκοπεί την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της Χώρας (βλ. Πρακτικά Βουλής επί του Συντάγματος, Συνεδρίαση ΟΘ΄/26-4-1975, σελ. 479, 486), παρέχεται μεν, κατ' αρχήν, υπόδειξη προς τον κοινό νομοθέτη για την λήψη των καταλλήλων μέτρων φροντίδας υπέρ των πολύτεκνων οικογενειών, εξυπακούεται, όμως, ταυτοχρόνως στοιχειώδης απαγορευτικός κανόνας, δεσμευτικός για τον κοινό νομοθέτη, συμφώνως προς τον οποίο δεν είναι συνταγματικώς ανεκτός ο περιορισμός ή η υποβάθμιση της παρεχομένης στους πολύτεκνους ειδικής φροντίδας, άνευ αποχρώντος λόγου, στα πλαίσια της αυτής σχέσεως (βλ. Σ.Ε. 2773, 2778, 2781/1991). Εν όψει δε της αδιασπίκτου διατυπώσεως της εν λόγω συνταγματικής διατάξεως αλλά και του προαναφερθέντος σκοπού της, η εξυπηρέτηση του οποίου συνιστά και λόγον γενικωτέρου δημοσίου συμφέροντος (βλ. Σ.Ε. 2773/1991), δεν είναι, επίσης, συνταγματικώς ανεκτές, ρυθμίσεις με τις οποίες ορισμένες πολύτεκνες οικογένειες εξαιρούνται της ανωτέρω ειδικής κρατικής φροντίδας, αφού έτσι αναιρείται, ως προς αυτές, η αδιασπίκτως υπέρ των πολύτεκνων οικογενειών επιβαλλομένη από το Σύνταγμα ειδική φροντίδα του Κράτους. Η θέσπιση δε, ειδικώτερα, τέτοιων εξαιρέσεων με κριτήρια αναγόμενα στο εισόδημα των πολύτεκνων οικογενειών δεν είναι συνταγματικώς επιτρεπτή, εν όψει και του ότι ο συνταγματικός νομοθέτης, θεσπίζοντας την υπέρ αυτών ειδική κρατική φροντίδα, δεν απέβλεψε στην ενίσχυση αυτών ως κατηγορίας οικονομικώς αδυνάτων ή αναξιοπαθούντων προσώπων. (...) Εν όψει τούτου (...) η θέσπιση (...) ανωτάτου ορίου ετησίου οικογενειακού εισοδήματος ως προϋποθέσεως για την χορήγηση των ως άνω παροχών [οι οποίες αποτελούν «λόγω του καθολικού των χαρακτήρος και της φύσεώς των ως χρηματικών παροχών, μέτρα με τα οποία, κατ' εξοχήν, πραγματώνεται η κατ' άρθρον 21 παρ. 2 του Συντάγματος ειδική κρατική φροντίδα υπέρ των πολύτεκνων οικογενειών»] αντίκειται στην εν λόγω συνταγματική διάταξη (...)]» (ΣτΕ 1095/2001).

Σημειώνεται, πάντως, ότι ως προς τις οικογένειες με τρία τέκνα, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο προστασίας του άρθρου 21 παρ. 2 του Συντάγματος περί προστασίας των πολύτεκνων οικογενειών («διότι κατά την διάταξη του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 (όπως ισχύει), πολύτεκνοι θεωρούνται, κατ' αρχήν, οι γονείς που έχουν τέσσερα τέκνα»), ο κοινός νομοθέτης δεν ε-

μποδίζεται να διαφοροποιήσει τις προβλεπόμενες παροχές βάσει εισοδηματικών κριτηρίων (ΣτΕ 1693/2009, 998/2010, 19/2010).

14. Επί του άρθρου 66

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 30B στον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ, ν.δ. 356/1974), το οποίο ρυθμίζει ζητήματα κατασχέσεων απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων. Συμφώνως προς την προτεινόμενη ρύθμιση, οι κοινοποιήσεις των κατασχετηρίων εγγράφων του Δημοσίου προς τα πιστωτικά ιδρύματα και, αντιστοίχως, οι δηλώσεις, κατ' άρθρο 32 του ΚΕΔΕ, των πιστωτικών ιδρυμάτων προς το Δημόσιο θα «ενεργούνται μέσω μοναδικών διαμετακομιστικών κόμβων ηλεκτρονικής διασύνδεσης και επικοινωνίας». Εν προκειμένω, δημιουργείται προβληματισμός ως προς το εάν, παραλλήλως προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, για το ζήτημα της κοινοποίησης των ανωτέρω εγγράφων, θα εφαρμόζονται και οι ρυθμίσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 84 του ΚΕΔΕ, οι οποίες εισήχθησαν με το άρθρο 33 του ν. 4141/2013, συμφώνως προς τις οποίες οι κοινοποιήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 30 και 30Α του ΚΕΔΕ μπορεί «να ενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον ... τα προς επίδοση έγγραφα φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ... και το προς ο η επίδοση πρόσωπο έχει γνωστοποιήσει συγκεκριμένο μέσο ως προτιμώμενο, ανεξάρτητα αν έχει συγκατατεθεί ρητά στη χρήση του».

Ως προς το ζήτημα της κοινοποίησης εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα, επισημαίνεται ότι, επί του συναφούς ζητήματος της δυνατότητας κοινοποίησης με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο εκκαθαριστικών σημειωμάτων φόρου εισοδήματος με τις επ' αυτών ατομικές ειδοποιήσεις χρέους, έχει γίνει δεκτό με την 443/2012 γνωμοδότηση του ΝΣΚ ότι, λόγω της αδυναμίας «έγχαρτης» απόδειξης της γενόμενης ηλεκτρονικής κοινοποίησης ενώπιον του Δικαστηρίου (δεδομένου ότι τα επιτρεπτά αποδεικτικά έγγραφα του δικαστικού φακέλου είναι «έγχαρτα» και, μάλιστα, τα αποδεικτικά επίδοσης των εγγράφων καταρτίζονται από συγκεκριμένα όργανα και κατά συγκεκριμένο τύπο που ορίζεται ρητώς στις διατάξεις των άρθρων 47 επ. του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας), ενέργειες για τις οποίες προβλέπεται στον νόμο προθεσμία αρχόμενη από της επίδοσης, όπως η άσκηση ενδίκου βοηθήματος, καθίστανται, κατ' αποτέλεσμα, απρόθεσμες.

Τέλος, σημειώνεται ότι στο τέταρτο εδάφιο της προτεινόμενης παραγράφου 1 του νέου άρθρου 30B του ΚΕΔΕ, η αναφορά στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3979/2011 δεν είναι ακριβής, δεδομένου ότι το άρθρο 3 του ως άνω νόμου δεν διαιρείται σε παραγράφους.

15. Επί του άρθρου 69

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι ακίνητα που ανήκουν στα νομικά πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Εκκλησία της Ελλάδος, Μητροπόλεις, Ενορίες μετά των Ενοριακών τους Ναών, Μονές, η Αποστολική Διακονεία κ.λπ.) ή επί των οποίων τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα διατηρούν δικαίωμα διακατοχής ή ασκούν τη διοίκηση και διαχείρισή τους υπάγονται στο καθεστώς «πολεοδομικής ωρίμανσης» και «βιώσιμης επενδυτικής ταυτότητας» των άρθρων 11 μέχρι και 16 του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 3986/2011. Το προϊόν της αξιοποίησης των ακινήτων διατίθεται αποκλειστικώς «για τη χρηματοδότηση, ενίσχυση και ανάπτυξη του εν γένει κοινωνικού και φιλανθρωπικού έργου της Εκκλησίας της Ελλάδος και τη χρηματοδότηση των εκκλησιαστικών καθιδρυμάτων της».

Κατά την αιτιολογική έκθεση, τα ανωτέρω ιδρύματα «προσφέρουν σημαντικότατο κοινωνικό και κοινωφελές έργο, παρέχοντας σε εκατοντάδες οικογένειες, τρόφιμα, είδη ένδυσης και υπόδησης, είδη πρώτης ανάγκης, φάρμακα κ.λπ.. Σημειωτέον ότι τα κοινωφελή και προνοιακά ως άνω ιδρύματα αντιμετωπίζουν εξαιρετικές δυσχέρειες, οικονομικής φύσης, με συνέπεια να απειλείται η συνέχιση του έργου τους αλλά και η ίδια η ύπαρξή τους. Η συνέχιση και εντατικοποίηση της προσφοράς του έργου αυτού κρίνεται ως επιτακτική κοινωνική ανάγκη, ιδίως με δεδομένες τις παρούσες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην χώρα. Η αξιοποίηση των ακινήτων που καταλαμβάνονται από τις διατάξεις αυτές, θα συντελέσει στην επίτευξη του άνω σκοπού κατά μέγιστο βαθμό».

Ως προς την εξαιρετική διαδικασία για την εκπόνηση ΕΣΧΑΔΑ, βλ. συναφείς σκέψεις στην Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του άρθρου 32 παρ. 4 του ν. 4141/2013.

Περαιτέρω, στην παρ. 2 του άρθρου 17Β, το οποίο προτείνεται να προστεθεί στον ν. 3986/2011, ορίζεται ότι το προϊόν αξιοποίησης των ακινήτων διατίθεται με απόφαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου ή της Διοικούσας Επιτροπής της Εκκλησιαστικής Κεντρικής Υπηρεσίας Οικονομικών. Από τη διατύπωση δεν καθίσταται σαφές εάν τα ανωτέρω όργανα θα αποφασίζουν και επί της αξιοποίησης ακινήτων, η διοίκηση και διαχείριση των οποίων ανήκει αποκλειστικώς σε συγκεκριμένα νομικά πρόσωπα (βλ., επί παραδείγματι, σχετ. Χ. Παπαστάθη, (γνωμ.) Ιερές Μονές και ΟΔΕΠ, Ζητήματα που ανακύπτουν από τους νόμους 1700/1987 και 1811/1988, Αρχείο Νομολογίας 2008, σελ. 9 επ., Γ. Αποστολάκη, Ζητήματα εμπραγμάτου εκκλησιαστικού δικαίου. Οι διαχειριστικές εξουσίες της Εκκλησίας της Ελλάδος επί της μοναστηρια-

κής περιουσίας μετά τους ν. 1700/1987, 1811/1988 και το άρθρο 55 ν. 2413/1996, ΕΕΝ 2001, σελ. 655 επ.).

16. Επί του άρθρου 71 παρ. 1

Παρατηρείται ότι, δυνάμει του άρθρου δεύτερου του ν. 4129/2013, με το άρθρο πρώτο του οποίου κυρώθηκε, συμφώνως προς το άρθρο 76 παρ. 7 του Συντάγματος, ο Κώδικας Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, το π.δ. 774/1980 καταργήθηκε.

17. Επί του άρθρου 75

Διά των προτεινόμενων διατάξεων τροποποιείται το άρθρο 38 του ν. 3979/2011 και, μεταξύ άλλων, διευκρινίζεται ότι οι δαπάνες για την παροχή ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των συναφών προς αυτές πληροφοριακών συστημάτων όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης δεν υπόκεινται στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Σχετικώς παρατηρείται ότι, κατά τον ως άνω ν. 4129/2013, με το άρθρο πρώτο του οποίου κυρώθηκε ο Κώδικας Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, του προληπτικού ελέγχου δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο εξαιρούνται πάγιες δαπάνες για γραφική ύλη, φωτισμό, καθαριότητα, θέρμανση κ.λπ., και μισθώματα κτηρίων δημοσίων υπηρεσιών, καθώς και οι δαπάνες του άρθρου 37 του ν. 2362/1995, οι οποίες ελέγχονται και εκκαθαρίζονται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (άρθρο 30 παρ. 2).

Οι, κατά την προτεινόμενη διάταξη, δαπάνες επικοινωνιών, λόγω του χαρακτήρα τους, εξαιρούνται εφόσον επαναλαμβάνονται κατά πάγιο και διαρκή τρόπο προς κάλυψη των αναγκών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, και είναι σαφώς προσδιορισμένες κατ' έκταση και κατ' είδος από τις οικείες συμβάσεις (βλ. σχετ. Ν. Θέμελη, Ο Προληπτικός Έλεγχος των Κρατικών Δαπανών και το άρθρο 98 του Συντάγματος, ΤοΣ 1987, σελ. 257 – 258, Ν. Μηλιώνη, Ο θεσμικός ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεύτερη έκδοση, 2006, σελ. 279 – 280).

18. Επί του άρθρου 76 παρ. 1

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2731/1999 και ορίζεται ότι οποιαδήποτε επιχορήγηση, χωρίς την τήρηση των προβλεπόμενων προϋποθέσεων, συνιστά για τους δημόσιους λειτουργούς απιστία σχετική με την υπηρεσία που τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 256 του ΠΚ. Η αρχή της νομιμότητας επιτάσσει να συνδέεται σαφώς ορισμένη συμπεριφορά με ποινή. Επειδή ως απιστία στην υπηρεσία τιμωρείται μόνο η

συμπεριφορά που περιγράφεται στο άρθρο 256 του ΠΚ και αφορά την διαχείριση των εσόδων (βλ. Μπιτζιλέκη Ν. Υπηρεσιακά εγκλήματα, β' έκδοση σελ. 579), θα ήταν σύμφωνο με την αρχή της νομιμότητας να περιγράφεται στην προτεινόμενη διάταξη αυτοτελώς η αξιόποινη συμπεριφορά.

Αθήνα, 21.6.2013

Οι εισηγητές
Αθανασία Διονυσοπούλου
Αθηνά Κοντογιάννη
Επιστημονικές Συνεργάτιδες
Ανδρέας Κούνδουρος
Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Γεωργία Μακροπούλου
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

